

**«Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման
Կենտրոն» Հիմնադրամ**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորական
եզրակացություն
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեփակված տարվա
վերաբերյալ**

**ԵՐԵՎԱՆ,
Մարտ 2015թ.**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	2
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	3
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

«Էյվիսի բոնասալինգ ընդ աուդիտ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան

Նուբարաշեն, 10 փող, տուն 6

Հեռ: 57 28 42

ՏԳՀ, Երևան, Մյասնիկյան պողոտա 5/1

Աուդիտորական գործունեության լիցենզիա թիվ ԱԾ Ո 048 առ 02.08.2006թ.

Կողմնակց ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից՝ անժամկետ

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ներկայացվում է "Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Կենտրոն" Հիմնադրամի հիմնադիրներին և Հոգաբարձուների խորհրդին

Մեր կողմից իրականացվել է "Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Կենտրոն" Հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, որոնք ներառում են 2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ բացատրական ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար տնօրինության պատասխանատվությունը

Հիմնադրամի տնօրինությունը պատասխանատու է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան կազմելու և արժանահավատորեն ներկայացնելու համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մենք պատասխանատու ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է աուդիտը պլանավորել և անցկացնել ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխավորման ձևերը բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների առկայության ռիսկերի վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից: Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս՝ աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, բայց ոչ Հիմնադրամի ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի 2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

ՀՀ, ք. Երևան
16 մարտի 2015թ.

Տնօրեն

Աուդիտոր

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

"Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Կենտրոն" Հիմնադրամ
2014թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար

	Ծանոթ	հազար ՀՀ դրամ 2014թ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2013թ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
ԱԿՏԻՎ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	36,564	36,620
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	1,081	1,058
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		37,645 ✓	37,678
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	6	✓ 1,186	424
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	7	6,317	152
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ		-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	38,513	64,263
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		46,016	64,839
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		83,661	102,517
ՎԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ			
Չբաշխված շահույթ (շծածկված վնաս)		20,549	26,209
Ընդամենը սեփական կապիտալ		20,549	26,209
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ		-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		-	-
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	9	37,108	37,339
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		37,108	37,339
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ		-	-
Պահուստաֆոնդ	10	2,464	3,578
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	10	338	14,356
Շահութահարկի գծով պարտավորություններ		-	4,808
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	9	23,202	16,227
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		26,004	38,969
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ՎԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		83,661	102,517

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են "Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Կենտրոն" Հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2015թ. մարտի 5-ին: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ, էջ 7-22:

Տնօրեն
Ռ. Թովչյան

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Պողոսյան

ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
"Մասնագիտական Գրթության Որակի Ապահովման Կենտրոն" Հիմնադրամ
2014թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար

	ծանոթ	հազար ՀՀ դրամ 2014թ	2013թ
Հասույթ	11	33,199	118,391
Վաճառքի ինքնարժեք	11	-	-
Համախառն շահույթ (վնաս)		33,199	118,391
Իրացման ծախսեր	11	-	-
Վարչական ծախսեր	12	(136,519)	(161,126)
Գործառնական այլ եկամուտ	13	365	-
Շնորհներից եկամուտ		-	-
Գործառնական այլ ծախսեր	13	(291)	(12,423)
Շնորհների գծով ծրագրային ծախսեր		-	-
Շարունակվող գործունեությունից այլ օգուտ/ (վնաս)	14	97,864	81,571
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկը		(5,382)	26,413
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	15	(278)	(6,191)
Շարունակվող գործունեությունից զուտ շահույթ (վնաս)		(5,660)	20,222
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդհանուր համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(5,660)	20,222

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ, էջ 7-22:

Տնօրեն
Ռ. Թոփչյան

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Պողոսյան

ՍԵՓ ԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
"Մասնագիտական Գրթության Որակի Ապահովման Կենտրոն" Հիմնադրամ
2014թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար

	Համարված բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն էկամուտ	Վերագնա -հատման պահուստ	Պահուս- տային կապիտալ	Ծրաշխված շահույթ (չծածկված վնաս)	հազար ՀՀ դրամ Ընդամենը
2013թ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-	5,987	5,987
Շարունակվող գործունեությունից գուտ շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	20,222	20,222
Շահաբաժիներ Հաշվապահական հաշվառման բաղաբականության փոփոխության ընդհանուր արդյունքը Այլ համափարպակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-
2013թ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	-	-	-	-	26,209	26,209
Շարունակվող գործունեությունից գուտ շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	(5,660)	(5,660)
Շահաբաժիներ Հաշվապահական հաշվառման բաղաբականության փոփոխության ընդհանուր արդյունքը Այլ համափարպակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-
2014թ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	-	-	-	-	20,549	20,549

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ, էջ 7-22:

Տնօրեն
Ռ. Թոփչյան

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Պողոսյան

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
"Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Կենտրոն" Հիմնադրամ
2014թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար

	հազար ՀՀ դրամ 2014թ	2013թ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	64,263	9,902
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ ապրանքների ձեռքբերումից, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	-	-
Ստացված դրամաշնորհներ	95,079	75,348
Այլ մուտքեր	41,837	148,294
Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ	(64,801)	(79,926)
Մատակարարներին վճարված դրամական միջոցներ	(40,111)	(45,372)
Այլ կրեդիտորներին վճարված դրամական միջոցներ	(1,991)	(1,216)
Վճարված հարկեր բացառությամբ շահութահարկի	(45,236)	(39,967)
Դրամաշնորհի հետ վերադարձ	(637)	
Վճարված շահութահարկ	(9,490)	(2,855)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	(25,350)	54,306
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	-	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ (նվազում)/աճ	(25,350)	54,306
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(400)	55
Դրամական միջոցների տարեվերջի մնացորդը	38,513	64,263

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ, էջ 7-22:

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Պողոսյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» հիմնադրամ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Կազմակերպությունը

«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» հիմնադրամը (Հիմնադրամ) ստեղծվել է 2008թ. ՀՀ Կառավարության 27.11.2008թ. 1486-Ն, 29.10.2009 1290- Ն որոշումներով: Հիմնադրամի կանոնադրությունը գրանցվել է ՀՀ Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից, գրանցման N 222.160.01049 առ 24.12.2008թ., գրանցման վկայական՝ 03Ա 083818: Հարկային հաշվառման համարը՝ 00257269:

Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Օրբելի 22:

Հիմնադրամի կառավարման մարմիններն են.

- Հոգաբարձուների խորհուրդը (Խորհուրդ),
- Հիմնադրամի տնօրենը (Տնօրեն):

Խորհուրդը բաղկացած է 14 անդամներից:

- Հիմնադրամի տնօրենն է Ռուբեն Թովչյանը:

- 31.12.2014թ Հիմնադրամը ունեցել է 27 աշխատակից:

- - Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրված են 2015թ. մարտի 5-ին:

1.2 Հիմնական գործունեությունը

Հիմնադրամի հիմնական նպատակն է հետբուհական մասնագիտական կրթության որակի բարձրացումը:

2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն: Հիմնադրամը իր ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում է համաձայն ՖՀՄՍ-ի:

2.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (դրամ): Այն հանդիսանում է նաև Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2.4 Դատողությունների, գնահատականների և ենթադրությունների օգտագործում

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջների համաձայն պատրաստելու համար Հիմնադրամի ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

3.1 Պետական շնորհներ

Հիմնադրամը որպես շնորհի հաշվառում է հիմնադրից ստացված միջոցները, որոնք ճանաչվում և չափվում են իրական արժեքով:

Պետական շնորհների կազմում կազմակերպությունը հաշվառում է անհատույց ստացվող միջոցները, նվիրատվությունները, անդամավճարները:

Հիմնադրամը, որպես պետական շնորհ, միջազգային և տեղական շնորհատու կազմակերպություններից ստանում է դրամական միջոցներ հիշյալ ծրագրերի իրականացման համար:

Շնորհները ճանաչվում են որպես եկամուտ սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջաններում, որոնց ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսերը, որոնց համար ստացվել են այդ շնորհները: Օրինակ՝ անորտիզացվող (մաշվող) ակտիվներին վերաբերվող շնորհները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանների ընթացքում և այն համաձայնություններով, ըստ որոնց հաշվարկվում է այդ ակտիվների մաշվածությունը:

Շնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինասական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու՝ ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա գումար (դեբիտորական պարտք):

Երբեմն որոշակի պայմանների չկատարման դեպքում շնորհները դառնում են վերադարձման ենթակա: Շնորհը, որը դառնում է վերադարձման ենթակա, հաշվառման մեջ արտացոլվում է որպես հաշվառման գնահատումների վերանայում:

Եկամուտներին վերաբերվող շնորհների վերադարձումը առաջին հերթին կատարվում է տվյալ շնորհի հետ կապված չմարված հետաձգված (դեռևս եկամուտ չճանաչված) կրեդիտային մնացորդի հաշվին: Այնքանով, որքանով վերադարձման ենթակա գումարը գերազանցում է այդպիսի հետաձգված կրեդիտային մնացորդը, կամ եթե հետաձգված կրեդիտային մնացորդ չկա, ապա վերադարձումը անմիջապես ճանաչվում է որպես ծախս:

Ակտիվին վերաբերող շնորհների վերադարձումը արտացոլվում է հետաձգված եկամուտների կրճատման միջոցով՝ վերադարձման գումարի չափով:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցի մաշվածության հաշվարկումը սկսվում է, երբ այն մատչելի է շահագործման համար, այսինքն, երբ հիմնական միջոցի գումարը վայրը և վիճակը ապահովում են նրա շահագործումը Հիմնադրամի մտադրություններին համապատասխան: Յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար հաշվարկված մաշվածության գումարը ճանաչվում է որպես ծախս: Հիմնական միջոցների համար սահմանված օգտակար ծառայության ժամկետներն են.

Դասի անվանումը	Չափման հիմունքը	Օգտակար ծառայություն, հարկային	Օգտակար ծառայություն, ֆինանսական	Մաշվածության հաշվարկման մեթոդը
Շենք	ձեռք բերման արժեքով	20 տարի	20 տարի	գծային
Շինություն	ձեռք բերման արժեքով	5 տարի	14 տարի	գծային
Փոխանցող հարմարանքներ	ձեռք բերման արժեքով	5 տարի	20 տարի	գծային
Գործիքներ	ձեռք բերման արժեքով	5 տարի	4 տարի	գծային
Տրանսպորտային միջոցներ	ձեռք բերման արժեքով	5 տարի	8.33 տարի	գծային
Արտադրատնտեսական գույք, պարագաներ	ձեռք բերման արժեքով	3 տարի	8.33 տարի	գծային
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	ձեռք բերման արժեքով	3 տարի	3 տարի	գծային
Այլ հիմնական միջոցներ	ձեռք բերման արժեքով	3 տարի	6.67 տարի	գծային

Հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր բաղկացուցիչի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի բաղկացուցիչի փոխարինման ծախսումները ավելացվում են հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե ակնկալվում է, որ դրա հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն և դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Հիմնական միջոցների փոխարինվող բաղկացուցիչները ենթակա են ապաճանաչման:

Բացի վերը նշվածից, հիմնական միջոցի վրա կատարվող մյուս ծախսումները (օրինակ՝ սպասարկման, պահպանման) չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվը որոշելի (իդենտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվ է, որը գուրկ է ֆիզիկական սուբստանցիայից:

Ակտիվը, ոչ նյութական ակտիվների սահմանման համատեքստում, բավարարում է որոշելիության (իդենտիֆիկացման) չափանիշին, երբ այն.

ա/ կարող է բաժանվել Հիմնադրամից՝ հետագա վաճառքի, փոխանցման, վարձակալության տալու կամ փոխանակելու համար, ինչպես անհատական ձևով, այնպես էլ համապատասխան պայմանագրի, ակտիվի կամ պարտավորության հետ միասին, կամ

բ/ առաջանում է պայմանագրային կամ այլ իրավական իրավունքներից, անկախ այն հանգամանքից հանդիսանում են այդ իրավունքները փոխանցվող կամ առանձնացվելի Հիմնադրամի կամ այլ իրավունքներից և պարտավորություններից:

Ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

ա/ հավանական է, որ ակտիվին վերագրելի ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Հիմնադրամ, և բ/ ակտիվի արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հետազոտության ծախսումները, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռք բերելու ակնկալիքով, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ծախս՝ դրանց առաջացման ժամանակաշրջանում:

Մշակման ծախսումները, այնքանով որքանով հետազոտության արդյունքները կիրառվում են նոր կամ էականորեն բարելավված արտադրատեսակների և գործընթացների արտադրությունը (իրականացումը) պլանավորելու և նախագծելու համար, կապիտալացվում են, եթե այդ արտադրատեսակը կամ գործընթացը տեխնիկական և առևտրային տեսանկյունից իրագործելի են, և Հիմնադրամն ունի բավարար ռեսուրսներ մշակումն ավարտելու համար: Կապիտալացված ծախսումները ներառում են նյութերի արժեքը, աշխատուժի ծախսումները և արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը: Մշակման այլ ծախսումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ծախս կատարվելու ժամանակաշրջանում: Մշակման կապիտալացված ծախսումները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Հիմնադրամի կողմից ձեռք բերված այլ ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ներստեղծված գույքիլի և մակնիշների, կադրերի վերապատրաստման, գովազդի և առաջխաղացման գծով ծախսումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ծախս կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Հետագա ծախսումները, որոնք կատարվել են ոչ նյութական ակտիվի ֆունկցիաները ընդլայնելու, բաղկացուցիչը փոխարինելու կամ սպասարկելու համար, ավելացվում են ոչ նյութական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, եթե Հիմնադրամը կարող է ցուցադրել, որ այդ ծախսումները բավարարում է ոչ նյութական ակտիվի սահմանմանը և ճանաչման չափանիշներին: Բոլոր այլ ծախսումները ճանաչվում են ծախս, երբ դրանք կատարվում են:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար հաշվարկված մաշվածության գումարը ճանաչվում է որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան հաշվարկվում է այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար: Ամորտիզացիան դադարում է հետևյալ երկու ամսաթվերից առավել վաղ ամսաթվին.

ա/ երբ ոչ նյութական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար նախատեսված,

և բ/ երբ ոչ նյութական ակտիվը ապաճանաչվում է:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

Համակարգչային ծրագրեր	1-10 տարի
Ապրանքանիշեր	1-10 տարի
Ֆիրմային անուններ	1-10 տարի
Հրապարակումների անուններ	1-10 տարի
Լիցենզիաներ և վստահագրեր (ֆրանշիզներ)	1-10 տարի
Հեղինակային իրավունքներ	1-10 տարի
Արտոնագրեր	1-10 տարի
Ծառայությունների մատուցման և շահագործման իրավունքներ	1-10 տարի
Բանաձևեր, մոդելներ, նախագծեր, բաղադրատոմսեր և փորձանշումներ	1-10 տարի

3.4 Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով արտահայտված գործառնությունները ձևակերպվում են հայկական դրամով՝ գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում ձևավորված միջին փոխարժեքով: Փոխարժեքային տարբերությունները հաշվեգրվում են ծախսերին և եկամուտներին:

2014թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 474.97 դրամ:

2013թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 405.64 դրամ:

3.5 Պաշարներ

Պաշարները ներկայացված են ինքնարժեքի և հնարավոր իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով: Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «Առաջին մուտք, առաջին ելք» բանաձևով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է պաշարների ձեռք բերման ծախսումները և դրանց ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Պաշարների հնարավոր իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները: Ծառայությունների մատուցման մեջ օգտագործելու նպատակով պահվող նյութերը և այլ պաշարները չեն վերագնահատվում ինքնարժեքից ցածր, եթե ակնկալվում է, որ ծառայությունը, որի մատուցման նպատակով դրանք օգտագործվելու են, վաճառվելու է ինքնարժեքին հավասար կամ գերազանցող գնով:

3.6 Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները), և պարգևավճարները:

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամին մատուցել է ծառայություն, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Հիմնադրամը այդ տարբերությունը ճանաչում է որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ: Հիմնադրամի սահմանված հատուցումների պլանը՝ Սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամը, պետական պլան է: Այն հիմնադրվել է օրենսդրությամբ և կառավարվում է պետության կողմից: Հիմնադրամը որևէ ազդեցություն չունի պետական հիմնադրամի վրա:

Եթե աշխատակիցը ժամանակաշրջանի ընթացքում ծառայություն է մատուցում Հիմնադրամին, Հիմնադրամը այդ ծառայության դիմաց սահմանված մասհանումների պլանին վճարվելիք մասհանումը ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված մասհանումները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Հիմնադրամը այդ տարբերությունը ճանաչում է որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ: Կազմակերպությունը ստեղծում է պահուստաֆոնդ աշխատակիցների այն ժամանակաշրջանի համար համար, երբ տասներկու ամսվա ընթացքում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունը:

3.7 Հասույթ

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, Հիմնադրամը գործարքից հասույթը ճանաչում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները՝

- ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն կազմակերպություն:

3.8 Շահութահարկ

Շահույթի կամ վնասի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ հարկից և հետաձգված հարկից:

Ընթացիկ հարկը տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա շահութահարկի գումարն է: Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են՝ օգտագործելով հաշվետու ժամանակաշրջանում հարկային և ֆինանսական հաշվառման նպատակով հաշվարկված ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի տարբերությունների հաշվարկման պարտավորությունների մեթոդը:

Եթե կազմակերպությունը չունի բավարար հարկվող շահույթ հետագա տարիների համար հետաձգված հարկային ակտիվ չի ճանաչում:

Իրացման հարկեր (անուղղակի հարկեր)

Հասույթը, ծախսերը և ակտիվները ճանաչվում են զուտ իրացման հարկերից՝ բացառությամբ.

- (ա) երբ իրացման հարկն առաջացել է այնպիսի ակտիվների կամ ծառայությունների գնումից, որի գծով այն չի հատուցվում հարկային մարմինների կողմից: Այս դեպքում հարկը ճանաչվում է որպես ակտիվի ձեռքբերման ինքնարժեքի մաս կամ որպես ծախսային հոդված;
- (բ) դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերն արտացոլելիս, որոնք ներկայացված են իրացման հարկերի գումարը ներառյալ: Հարկային մարմիններից հատուցման ենթակա կամ պարտավորություն հանդիսացող իրացման հարկերի գծով գումարները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտք:

3.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- (ա) ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- (բ) փոխառություններ, դեբիտորական պարտքեր,
- (գ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,
- (դ) վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

(ա) Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, ներառում են առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվները կամ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք որպես չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով դասակարգվել են Հիմնադրամի կողմից՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող, եթե դրանք ձեռք են բերվել մոտ ժամանակում վաճառելու կամ հետ գնվելու նպատակով:

Հիմնադրամը չի նախատեսել որևէ ֆինանսական ակտիվ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(բ) Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշվող չեն ակտիվ շուկայում և ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, ինչպես նաև դրամարկղում և բանկերում մնացորդները:

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Հիմնադրամը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները ճանապարհին:

(գ) Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով, ֆիքսված

3.10 Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Հիմնադրամը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար: Ձեռչման դրույքը պետք է լինի այն դրույքը՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները պետք է վերանայվեն և ճշգրտվեն՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականը արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը պետք է հակադարձվի:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց բացահայտվում են, երբ տնտեսական օգուտների մուտքը հավանական է համարվում:

Պայմանական պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում այն դեպքում, երբ հավանական է պարտավորությունը լուծելու համար տնտեսական օգուտների արտահոսք և այդ արտահոսքը կարող է խելամոռոթն գնահատվել: Դրանք բացահայտվում են այնքան ժամանակ, մինչև տնտեսական օգուտները մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է:

3.11 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ Ենթադրությունների և դատողությունների գնահատում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է Հիմնադրամի ղեկավարությունից կատարել գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ ակտիվների, պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների գումարների վրա և հաշվետու ժամանակաշրջանի համար եկամուտների ու ծախսերի մեծության վրա:

Հիմնադրամը իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ենթադրությունների և գնահատականների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է բերել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական փոփոխություններ: Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ՝ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք համարվում են ընդունելի տվյալ հանգամանքներում:

Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, նման գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական կամ տեխնիկական մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցման: Գեկավարությունը ակտիվի մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը հավատացած է, որ այդ ակտիվների գնահատված օգտակարության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում սպասվելիք տնտեսական ժամկետներից: Եթե այս գնահատումները փոխվեն ապա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները էականորեն կտարբերվեն:

Ակտիվների արժեքը կումը և պահուստների հաշվառումը

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար Հիմնադրամը գնահատում է Հիմնադրամի ակտիվների փոխհատուցվող գումարի հաշվեկշռային արժեքից նվազման հայտանիշները: Եթե

հայտնաբերվում են նվազման հայտանիշներ, հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող արժեքը: Եթե պայմանները փոփոխվում են և ղեկավարությունը որոշում է, որ ակտիվների արժեքը ավելացել է, ապա արժեզրկման պահուստը ամբողջությամբ կամ մասամբ հակադարձվում է:

Դեբիտորական պարտքի համար արժեզրկման պահուստը հիմնված է յուրաքանչյուր հաճախորդի հաշվի հավաքագրելիության գնահատականի վրա: Եթե կա հիմնական հաճախորդի վարկա՝ Ֆակտային նվազում կամ, եթե իրական ժամկետանց գումարները ավելի շատ են, քան կանխատեսումները, իրական դեբիտորական պարտքերը կարող են տարբերվել այդ գնահատականներից:

Եթե ղեկավարությունը որոշում է, որ անհատապես գնահատվող դեբիտորական պարտքերի գծով, լինի դա նշանակալի, թե՛ ոչ, ոչ մի օբյեկտիվ հայտանիշ արժեզրկման համար չկա, այն ներառվում է դեբիտորական պարտքերում նման վարկային ռիսկի հայտանիշներ ունեցող դեբիտորական պարտքերի խմբում, և կատարում է դրանց արժեզրկման խմբային գնահատում:

Խմբային արժեզրկման գնահատման նպատակով դեբիտորական պարտքերը խմբավորվում են միևնույն ռիսկի հայտանիշների հիման վրա: Այդ հայտանիշները վերաբերվում են խմբերի համար ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գնահատմանը, որը ցույց է տալիս գնահատվող ակտիվի պայմանագրային պայմաններին համապատասխան գումարների վճարումները կատարելու ուղղությամբ դեբիտորի հնարավորությունը:

Արժեզրկման խմբային գնահատման ենթակա դեբիտորական պարտքերի խմբում ապագա դրամական միջոցների հոսքերը գնահատվում են պայմանագրային դրամական հոսքերի և համապատասխան ակտիվների ժամկետանց դառնալու գծով ղեկավարության փորձի հիման վրա, որը հետևանք է անցյալ ժամանակաշրջանի վնասի դեպքերի և ժամկետանց գումարների վերականգնման հաջողության:

Ներկայումս գոյություն չունեցող անցյալ պայմանների ազդեցությունը վերացնելու և անցյալում գոյություն չունեցող, բայց ներկայումս առկա պայմաններ ազդեցությունը արտացոլելու նպատակով անցյալ փորձը ճշգրտվում է ընթացիկ դիտարկելի տվյալների հիման վրա:

Հարկային օրենսդրություն

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Գեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան գնահատումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

Ֆինանսական գործիքի իրական արժեք

Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվառվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը դուրս չի բերվում ակտիվ շուկայից, նրանց իրական արժեքը որոշվում է գնահատման մեթոդների օգնությամբ՝ ներառյալ դրամական հոսքերի զեղչման մոդելը: Մուտքային ցուցանիշները այս մոդելներում վերցվում են դիտարկելի շուկաներից, որտեղ դա հնարավոր է, իսկ որտեղ հնարավոր չէ՝ դատողությունների որոշակի աստիճան է անհրաժեշտ իրական արժեքները գնահատելու համար: Դատողությունները վերաբերում են այնպիսի մուտքային տվյալներին, ինչպիսիք են իրացվելիության ռիսկը, վարկային ռիսկը և փոփոխականությունը: Այս գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների փոփոխությունները կարող են ազդել ֆինանսական գործիքների հաշվառվող իրական արժեքի վրա:

4. Հիմնական միջոցներ

հազար ՀՀ դրամ

	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական գույք տնտեսական գույք, գործիքներ	Համակարգչային տեխնիկա	Ընդամենը
2013թ հունվարի 1-ի դրությամբ	10,895	27,114	35,867	73,876
Ավելացումներ	-	1,006	-	1,006
Նվազեցումներ	-	-	-	-
Ներխմբային վերադասակարգում	-	-	-	-
Վերագնահատում/արժեզրկում	-	-	-	-
2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,895	28,120	35,867	74,882
Ավելացումներ	-	4,179	9,368	13,547
Նվազեցումներ	-	-	-	-
Ներխմբային վերադասակարգում	-	(821)	821	-
Վերագնահատում/արժեզրկում	-	-	-	-
2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,895	31,478	46,056	88,429
Կուտակված մաշվածություն				
2013թ հունվարի 1-ի դրությամբ	4,460	6,688	14,839	25,987
Տարվա ծախս	1,307	3,455	7,513	12,275
Նվազեցումներ	-	-	-	-
Ներխմբային վերադասակարգում	-	-	-	-
Վերագնահատում/արժեզրկում	-	-	-	-
2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,767	10,143	22,352	38,262
Տարվա ծախս	1,309	3,635	8,659	13,603
Նվազեցումներ	-	-	-	-
Ներխմբային վերադասակարգում	-	(305)	305	-
Վերագնահատում/արժեզրկում	-	-	-	-
2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,076	13,473	31,316	51,865
Զուտ հաշվեկշռային արժեք				
2013թ հունվարի 1-ի դրությամբ	6,435	20,426	21,028	47,889
2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,128	17,977	13,515	36,620
2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,819	18,005	14,740	36,564

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

2014թ դեկտեմբերի 31-դրությամբ ամբողջությամբ մաշված հիմնական միջոցների արժեքը կազմում է 14,397.0 հազար դրամ (2013թ` 15,550.0 հազար դրամ):

5. Ոչ նյութական ակտիվներ

	հազար ՀՀ դրամ	
	Հարցաշար և այլն	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք		
2013թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,802	1,802
Ավելացումներ	-	-
Նվազեցումներ	-	-
Վերագնահատում/արժեզրկում	-	-
2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,802	1,802
Ավելացումներ	167	167
Նվազեցումներ	-	-
Վերագնահատում/արժեզրկում	-	-
2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,969	1,969
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>	-	-
2013թ հունվարի 1-ի դրությամբ	564	564
Տարվա ծախս	180	180
Նվազեցումներ	-	-
Վերագնահատում/արժեզրկում	-	-
2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	744	744
Տարվա ծախս	144	144
Նվազեցումներ	-	-
Վերագնահատում/արժեզրկում	-	-
2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	888	888
<i>Զուտ հաշվեկշռային արժեք</i>	-	-
2013թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,238	1,238
2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,058	1,058
2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,081	1,081

6. Պաշարներ

	հազար ՀՀ դրամ	
	2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նյութեր	1,186	424
Անավարտ արտադրություն	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	1,186	424

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամ չունի գրավադրված պաշարներ:

Պաշարները ներկայացվում է սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

7. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	հազար ՀՀ դրամ	
	2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Այլ դեբիտորական պարտք	1,216	152
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում ներառված ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	1,216	152
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	-	-
Դեբիտորական պարտքեր հարկերի եւ այլ պարտադիր վճարների գծով	697	-
Շահութահարկի կանխավճար	4,404	-
Փոխհատուցվող անուղղակի հարկեր	-	-
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	6,317	152

8. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	հազար ՀՀ դրամ	
	2014թ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2013թ դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Մնացորդներ բանկերում	38,513	64,263
Մնացորդներ դրամարկղում	-	-
Ընդամենը	38,513	64,263

9. Պետական շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	հազար ՀՀ դրամ	
	31.12.2014թ	31.12.2013թ
Հունվարի 1-ի դրությամբ	37,339	53,739
Տարվա ընթացքում ստացված	9,369	-
Եկամուտներից վերաբերվող շնորհի տեղափոխում	3,901	-
Շնորհի վերադարձ	-	705
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվառված	(13,501)	(17,105)
Ակտիվի դուրս գրում	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,108	37,339

Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

	հազար ՀՀ դրամ	
	31.12.2014թ	31.12.2013թ
Հունվարի 1-ի դրությամբ	16,227	1,892
Տարվա ընթացքում ստացված	95,080	79,041
Շնորհի վերադարձ	(637)	-
Տեղափոխում ակտիվներին վերաբերվող շնորհ	(83,540)	(705)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվառված	(3,928)	(64,001)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,202	16,227

10. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	հազար ՀՀ դրամ	
	2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտք գնումների գծով	165	867
Կրեդիտորական պարտքեր ստացված հիմնական միջոցների գծով	-	-
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ պարտքերում ընդգրկված ֆինանսական պարտավորություններ	165	867
Պարտքեր հարկերի եւ այլ պարտադիր վճարների գծով՝ բացի շահութահարկից	103	13,489
Պարտքեր աշխատավարձի եւ աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	70	-
Պահուստներ աշխատավարձի եւ աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	2,464	3,578
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,802	17,934

11. Հասույթ, վաճառքի ինքնարժեք

Հասույթ

	հազար ՀՀ դրամ	
	2014թ	2013թ
Արտադրանքի վաճառքից	-	-
Ապրանքների վաճառքից	-	-
Աշխատանքների կատարումից	-	-
Ծառայությունների իրացումից	33,199	118,391
Ընդամենը	33,199	118,391

Վաճառքի ինքնարժեք

Հիմնադրամը հաշվետու ժամանակահատվածում վաճառքի ինքնարժեք չի ունեցել:

Իրացման ծախսեր

Հիմնադրամը հաշվետու ժամանակահատվածում իրացման ծախսեր չի ունեցել:

12. Վարչական ծախսեր

	հազար ՀՀ դրամ	
	2014թ	2013թ
Աշխատավարձի և սոց վճարի ծախսեր	(78,692)	(109,333)
Միջազգային մասնագետների ծախսեր	(8,705)	(3,969)
Մաշվածություն և ամորտիզացիայի ծախսեր	(13,722)	(12,455)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	(22,066)	(3,748)
Փոստի, հեռահաղորդակցության ծախսեր	(1,953)	(2,198)
Գրասենյակային, կոմունալ ծախսեր	(3,050)	(4,658)
Բանկային, աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	(1,291)	(14,425)
Այլ ծախսեր	(7,040)	(10,340)
Ընդամենը	(136,519)	(161,126)

13. Այլ եկամուտներ և ծախսեր

Այլ եկամուտներ

	հազար ՀՀ դրամ	
	2014թ	2013թ
Գործառնական այլ եկամուտներ	365	-
Ընդամենը	365	-

Այլ ծախսեր

	2014թ	2013թ
Ոչ կյուրական ակտիվների արժեզրկում	-	4,774
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	280	3,845
Գործառնական այլ ծախսեր	11	3,804
Ընդամենը	291	12,423

14. Շարունակվող գործունեության այլ եկամուտներ և ծախսեր

	հազար ՀՀ դրամ	
	2014թ	2013թ
Շարունակվող գործունեության այլ եկամուտներ		
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ	12	431
Շնորհներից և անհատույց ստացված եկամուտներ	98,252	81,140
Այլ եկամուտներ	-	-
Ընդամենը	98,264	81,571

Շարունակվող գործունեության այլ ծախսեր		
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից կորուստներ	(400)	-
	(400)	-
Ընդամենը շարունակվող գործունեությունից այլ օգուտ/ (վնաս)	97,864	81,571

15. Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսի հիմնական բաղադրիչներն են

հազար ՀՀ դրամ

	2014թ	2013թ
Ընթացիկ շահութահարկ	278	6,191
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	278	6,191
Հետաձգված հարկեր		
Ժամանակային տարբերությունների ծագում և հակադարձում	-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված շահութահարկի գծով ծախս / (օգուտ)	278	6,191

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում

հազար ՀՀ դրամ

	2014թ	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2013թ	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Հաշվապահական շահույթ / (վնաս) մինչև շահութահարկով հարկումը	(5,382)	-	26,413	-
ՀՀ շահութահարկի պարտադիր 20% (2013թ. 20%) դրույքաչափով հաշվարկված շահութահարկ	(1,076)	20	5,283	(20)
(Զհարկվող)/չնվազեցվող հոդվածներ, գուտ	1,354	(25)	(908)	(3)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված շահութահարկի գծով ծախս / (օգուտ)	278	(5)	6,191	(23)

16. Ֆինանսական գործիքներ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.9-ում:

Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

հազար ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ակտիվներ

	2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	38,513	64,263
Այլ դեբիտորական պարտք	6,317	152
	44,830	64,415

Ֆինանսական պարտավորություններ

	2014թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	338	14,356
	338	14,356

17. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման խնդիրներ և դրա ուղղության քաղաքականություն

Հիմնադրամը կառավարում է իր կապիտալն այնպես, որ կարողանա շարունակել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում: Հիմնադրամի հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները իրենց մեջ ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Այդ ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական խնդիրն է Հիմնադրամի գործունեության ֆինանսավորումը: Հիմնադրամը ունի դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ, որոնք առաջանում են իր գործառնական գործունեության ընթացքում:

Հիմնադրամը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթակա է շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը հետևում է այդ ռիսկերին և պատասխանատվություն է կրում Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման համակարգի ներդրման,ինչպես նաև հետագա փոփոխման համար:

Շուկայական ռիսկի կառավարում

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանումների ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության հետևանքով և ներառում է ռիսկերի հետևյալ տեսակները՝ տոկոսադրույքի ռիսկ, արտարժույթային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, վաճառքի համար մատչելի ներդրումները և ածանցյալ ֆինանսական գործիքները: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է,որը թույլ կտա պահպանել ընդունելի սահմաններում այդ ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

ա/ Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը իրենից ներկայացնում է ռիսկը այն բանի,որ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության պատճառով: Հիմնադրամը կարող է ենթակա լինել շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկին իր՝ լողացող տոկոսադրույքով երկարաժամկետ պարտավորությունների մասով: Հիմնադրամը ղեկավարում է իր տոկոսային ռիսկը լողացող և ֆիքսված տոկոսադրույքով վարկերի և փոխառությունների հավասարակշռված պորտֆելի օգնությամբ: Հիմնադրամի քաղաքականության համաձայն փոխառությունների գերակշիռ մասը պետք է ունենան հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Ներկայումս Հիմնադրամը չունի տոկոսային եկամուտ ձևավորող ֆինանսական ակտիվներ, հետևաբար Հիմնադրամի եկամուտները և դրամական ներհոսքերը մեծապես անկախ են շուկայում տոկոսադրույքների փոփոխություններից:

բ/ Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը իրականացնում է արտարժույթով գործարքներ: Այն վերաբերում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությանը Հիմնադրամի ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների կամ դրամական հոսքերի վրա:

Ներկայումս Հիմնադրամը չունի արտարժույթային ռիսկի ենթակա նշանակալի ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ:

18. Պարտքային ռիսկի կառավարում

Պարտքային ռիսկը իրենից ներկայացնում է գործընկերոջ կողմից ֆինանսական գործիքներով կամ հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունները չկատարելը, որը կհանգեցնի ֆինանսական վնասի:Հիմնադրամը ենթակա է պարտքային ռիսկի կապված իր գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքերի) և ֆինանսական գործունեության մասով (բանկերում և ֆինանսական այլ հաստատություններում ավանդներ,արտարժույթային գործարքներ և այլ ֆինանսական գործիքներ):

Հաճախորդների գծով պարտքային ռիսկը կառավարվում է յուրաքանչյուր բիզնես միավորի կողմից հաճախորդների պարտքային ռիսկի կառավարման վերահսկողությանը համապատասխան: Հաճախորդի վարկունակությունը գնահատվում է անհատական վարկային լիմիտների հիման վրա,որոնք սահմանվում են հաճախորդների վարկունակությունից ելնելով: Հաճախորդների դեբիտորական պարտքերը պարբերաբար ենթարկվում են մոնիթորինգի: Ընկերությունը օգտագործում է հրապարակայնորեն մատչելի ֆինանսական տեղեկատվություն և վաճառքների գծով

իր սեփական վիճակագրական տվյալները՝ վարկանշելու համար իր խոշոր գնորդներին: Խոշոր հաճախորդների գծով արժեզրկման նկատմամբ պահանջները վերլուծվում են յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար անհատական հիմունքների վրա: Ոչ խոշոր դեբիտորական պարտքերը դասվում են նման խմբերում և ենթարկվում խմբային արժեզրկման գնահատման: Հաշվարկները հիմնվում են իրականում տեղի ունեցած պատմական տվյալների հիման վրա: Պարտքային ռիսկի շարունակական գնահատումը կատարվում է դեբիտորների ֆինանսական վիճակի հիման վրա և համապատասխան դեպքերում ձեռք է բերվում հնարավոր պարտքային կորուստների գծով ապահովագրություն:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարում

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Հիմնադրամը կունենա դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները իրականացնելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Հիմնադրամի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ Հիմնադրամի համբավը վտանգի ենթարկելու:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ պահելով բավարար դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, ինչպես նաև բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Իրավական միջավայր

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամի դեմ կամ Հիմնադրամի կողմից հարուցված դատական հայցեր չկան:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային, արժույթային և մաքսային օրենսդրությունը պարբերաբար տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների առարկա է հանդիսանում: Հիմնադրամը գտնում է, որ համապատասխան պետական կարգավորող մարմինների կողմից մեկնաբանությունները կարող են ազդել Հիմնադրամի գործարքների և գործունեության վրա: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատման գծով, որի արդյունքում հնարավոր է, որ այն գործարքների և գործունեության հարկային հաշվառման նկատմամբ վերաբերմունքը փոխվի, որոնց նախկինում հարկային մարմինները չէին անդրադարձել: Որպես այդպիսին լրացուցիչ հարկերը, տույժերը և տուգանքները կարող են հարկային մարմինների կողմից հաշվարկվել:

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրության՝ հարկային մարմնի կողմից հարկերի ստուգման համար հաշվետու տարվան նախորդող երեք տարիները բաց են:

Հիմնադրամը գտնում է, որ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը պատշաճ կերպով էր կատարում համապատասխան օրենքների մեկնաբանությունները և Հիմնադրամի հարկային, արժույթային և մաքսային դրությունը կայուն է:

19. Կապակցված կողմերի բացահայտում

Հիմնադրամի հիմնադիր ՀՀ Կառավարությանից հաշվետու տարում ստացվել է դրամաշնորհ 67,115.0 հազար դրամ ընդհանուր արժեքով:

«Տեմպուս» ծրագրի շրջանակներում 2014թ. ընթացքում ստացել է 27,964.0 հազար դրամ դրամաշնորհ:

Հանգույցային կառավարչական անձնակազմը մեկն է՝ տնօրեն, որի աշխատավարձը 2014թ կազմել է 11,904 հազար դրամ, իսկ 2013թ կազմել է 9,905.0 հազար դրամ:

Տնօրեն
Ռ. Թոմիչյան

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Պողոսյան